

301

UCHWAŁA Nr 235 RADY MINISTRÓW

z dnia 26 lipca 1962 r.

w sprawie kontroli gospodarki finansowej stowarzyszeń.

W celu ujednoczenia trybu przeprowadzania w gospodarce finansowej stowarzyszeń kontroli przewidzianej w art. 43a Prawa o stowarzyszeniach Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Kontrola gospodarki finansowej stowarzyszeń, zwana dalej „kontrolą”, obejmuje badanie całokształtu działalności finansowej stowarzyszenia (kontrola pełna) bądź określonej jej części lub określonych rodzajów operacji (kontrola częściowa).

2. Przepisy uchwały odnoszą się do kontroli gospodarki finansowej stowarzyszeń zarówno dotowanych z budżetu Państwa, jak i nie korzystających z takich dotacji.

§ 2. 1. Kontrola ma na celu badanie działalności finansowej kontrolowanego stowarzyszenia pod względem legalności, rzetelności i gospodarności. W stowarzyszeniach dotowanych z budżetu Państwa lub korzystających w odniesieniu do prowadzonej przez nie działalności gospodarczej ze zwolnień od podatku dochodowego albo korzystających z ofiarności publicznej kontrola może objąć również badanie gospodarki finansowej pod względem celowości, jeżeli szczególne okoliczności tego wymagają lub jeżeli takie polecenie wyda organ zlecający przeprowadzenie kontroli.

2. Kontrola polega na badaniu dokumentów, ewidencji i sprawozdań dotyczących działalności kontrolowanego stowarzyszenia. Kontrola może objąć również sprawdzenie stanu faktycznego środków (trwałych i obrotowych) kontrolowanego stowarzyszenia lub jego zobowiązań oraz funduszy i zgodności stanu faktycznego z dokumentacją kontrolowanego stowarzyszenia.

§ 3. Kontrolę przeprowadza organ nadzorujący stowarzyszenie, który w uzasadnionych przypadkach może zwrócić się o współudział w przeprowadzeniu kontroli bądź o udzielenie w miarę możliwości pomocy fachowej w tym zakresie do właściwego wydziału finansowego i inspektoratu kontrolno-rewizyjnego.

§ 4. Organy administracji państwowej, przeprowadzające kontrolę stowarzyszeń na mocy przepisów szczególnych, obowiązane są przekazać odpis protokołu do właściwego organu nadzorującego i instytucji dotującej stowarzyszenie w razie stwierdzenia niezgodności działalności stowarzyszenia ze statutem bądź w razie wykrycia nadużyć.

§ 5. 1. Osobie przeprowadzającej kontrolę przysługują następujące uprawnienia:

- 1) wstęp do pomieszczeń, składnic i innych obiektów kontrolowanego stowarzyszenia w zakresie niezbędnym do wykonywania kontroli,
- 2) asystowanie przy wszelkich czynnościach związanych z działalnością finansową kontrolowanego stowarzyszenia,
- 3) wgląd do urzędów ewidencyjnych, planów, sprawozdań oraz wszelkich innych akt i dokumentów stowarzyszenia, jak również sporządzanie odpisów i wyciągów,
- 4) żądanie od zarządu lub pracowników stowarzyszenia ustnych i pisemnych wyjaśnień,
- 5) przesłuchiwanie osób zainteresowanych,
- 6) występowanie o wydanie doraźnych zarządzeń stosownie do § 7,

7) zabezpieczanie mienia i dowodów,

8) występowanie z wnioskami o powołanie biegłych lub rzeczoznawców, jeżeli okaże się to niezbędne.

2. Zarząd stowarzyszenia bądź zarząd oddziału stowarzyszenia jest obowiązany zapewnić niezbędną pomoc techniczną przy wykonywaniu czynności kontrolnych.

§ 6. 1. Przed przystąpieniem do czynności osoba przeprowadzająca kontrolę powinna zawiadomić o tym przewodniczącego lub urzędującego członka zarządu stowarzyszenia, okazując upoważnienie do przeprowadzenia kontroli.

2. Kontrolę przeprowadza się w godzinach pracy obowiązujących stowarzyszenie, jeżeli nie zachodzi uzasadniona potrzeba przeprowadzenia kontroli w innych godzinach.

3. Kontrola nie powinna trwać dłużej niż 30 dni. Organ zlecający przeprowadzenie kontroli może w uzasadnionych przypadkach przedłużyć kontrolę poza ten okres.

§ 7. 1. Dla zapobieżenia bezpośrednio grożącej poważnej szkodzi osoba przeprowadzająca kontrolę zwraca się do zarządu stowarzyszenia o wydanie stosownych doraźnych zarządzeń.

2. Wystąpienie, o którym mowa w ust. 1, powinno być sporządzone na piśmie i doręczone zarządowi kontrolowanego stowarzyszenia za pokwitowaniem odbioru.

3. O wystąpieniu osoba przeprowadzająca kontrolę zawiadamia niezwłocznie organ, który zlecił jej przeprowadzenie kontroli. Organ ten obowiązany jest zbadać, czy kontrolowane stowarzyszenie zastosowało się do zleceń kontroli.

§ 8. 1. W razie ujawnienia w toku kontroli przestępstwa osoba przeprowadzająca kontrolę obowiązana jest zabezpieczyć dowody przestępstwa oraz spowodować zawiadomienie właściwego organu powołanego do ścigania przestępstw.

2. O dokonany zabezpieczeniu dowodów należy niezwłocznie powiadomić organ, który zlecił przeprowadzenie kontroli.

3. Dowody przestępstwa zabezpiecza się przez:

- 1) przechowanie ich w kontrolowanym stowarzyszeniu w zabezpieczonym schowku lub pomieszczeniu,
- 2) opieczętkowanie dowodów i oddanie na przechowanie zarządowi lub pracownikowi kontrolowanego stowarzyszenia za pokwitowaniem, które dołącza się do protokołu kontroli.

4. Jeżeli stosowanie zabezpieczenia dowodów w sposób przewidziany w ust. 3 nie jest wskazane, zabezpieczenie dowodów może nastąpić przez ich zabranie z kontrolowanego stowarzyszenia za potwierdzeniem odbioru na piśmie i dołączeniem dowodów do protokołu kontroli.

5. Organ zlecający przeprowadzenie kontroli lub osoba przez niego upoważniona może zarządzić zwolnienie dowodów spod zabezpieczenia.

§ 9. 1. Z wyników kontroli sporządza się protokół, który podpisują osoba przeprowadzająca kontrolę, przedstawiciela zarządu kontrolowanego stowarzyszenia i główny księgowy lub inna osoba odpowiedzialna za prawidłową organizację i kontrolę gospodarki finansowej.

2. Zgłoszone przez zarząd stowarzyszenia przed podpisaniem protokołu zastrzeżenia co do ustaleń zawartych w pro-

takoże osoba przeprowadzająca kontrolę obowiązana jest zba-
dać dodatkowo.

3. Jeden egzemplarz protokołu doręcza się zarządowi stowarzyszenia, a w razie kontrolowania oddziału stowarzyszenia — również zarządowi oddziału za pokwitowaniem, a ponadto organowi, z którego inicjatywy przeprowadzono kontrolę, i państwowemu organowi nadzorującemu.

§ 10. 1. Jeżeli zarząd kontrolowanego stowarzyszenia odmówił podpisania protokołu, protokół podpisuje jednostronnie osoba przeprowadzająca kontrolę, zamieszczając odpowiednią notatkę w protokole. Zarząd stowarzyszenia, który odmówił podpisania protokołu, powinien złożyć pisemne wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

2. Po podpisaniu protokołu nie wolno dokonywać w jego treści żadnych poprawek ani dopisków, z wyjątkiem sprostowania omyłek pisarskich, które podpisuje osoba przeprowadzająca kontrolę.

3. Zarząd kontrolowanego stowarzyszenia może przy podpisaniu protokołu lub w ciągu 7 dni od daty podpisania protokołu kontroli złożyć na piśmie organowi przeprowadzającemu kontrolę wyjaśnienia dotyczące treści protokołu.

§ 11. 1. Na podstawie ustaleń kontroli organ przeprowadzający kontrolę kieruje do zarządu stowarzyszenia zarządzenia pokontrolne w ciągu 30 dni od zakończenia kontroli.

2. Zarząd kontrolowanego stowarzyszenia obowiązany jest wykonać zarządzenia pokontrolne i nadesłać sprawozdanie z ich wykonania w terminie dni 30 od daty ich otrzymania.

3. Organ przeprowadzający kontrolę może w szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek zarządu kontrolowanego stowarzyszenia przedłużyć termin nadesłania sprawozdania z wykonaniem zarządzeń pokontrolnych. Termin ten nie może być jednak dłuższy niż 3 miesiące; wykonanie zarządzeń pokontrolnych sprawdza organ przeprowadzający kontrolę.

§ 12. 1. W stowarzyszeniach dotowanych z budżetu Państwa lub korzystających z ofiarności publicznej, a nie prowadzących działalności gospodarczej, powinna być wyznaczona osoba odpowiedzialna za prawidłową organizację i kontrolę gospodarki finansowej.

2. Minister Finansów, biorąc pod uwagę wysokość udzielanej dotacji, określi, na wniosek państwowych organów dotujących, zgłoszony w porozumieniu z zarządami głównymi stowarzyszeń, które z nich powinny utworzyć stanowisko głównego księgowego.

3. Wyznaczanie osoby odpowiedzialnej za prawidłową organizację i kontrolę gospodarki finansowej oraz powoływanie na stanowisko głównego księgowego należy do zarządu stowarzyszenia.

4. Do osób odpowiedzialnych za prawidłową organizację i kontrolę gospodarki finansowej w stowarzyszeniach, o których mowa w ust. 1, oraz do głównych księgowych mają zastosowanie przepisy uchwały nr 187 Rady Ministrów z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie rewizji finansowo-księgowej państwowych jednostek organizacyjnych (Monitor Polski z 1959 r. Nr 58, poz. 278 i z 1961 r. Nr 87, poz. 370), dotyczące głównych księgowych jednostek budżetowych.

§ 13. 1. W stowarzyszeniach dotowanych i nie dotowanych z budżetu Państwa, jeżeli prowadzą działalność gospodarczą, powinno być utworzone stanowisko głównego księgowego.

2. Do głównych księgowych tych stowarzyszeń stosuje się odpowiednio przepisy § 12 ust. 3 i 4.

§ 14. Stowarzyszenia, które prowadzą działalność gospodarczą przez komórki wyodrębnione, oraz spółki handlowe, w których stowarzyszenia posiadają udział na podstawie zezwolenia Ministra Finansów — powinny utworzyć stanowisko głównego księgowego, do którego mają zastosowanie przepisy uchwały powołanej w § 12 ust. 4, dotyczące głównych księgowych w przedsiębiorstwach państwowych.

§ 15. Stowarzyszeniom nie wymienionym w §§ 12—14, w których nie jest utworzone stanowisko głównego księgowego, zaleca się:

- 1) wyznaczenie w stowarzyszeniu osoby odpowiedzialnej za prawidłową organizację i kontrolę gospodarki finansowej,
- 2) ustalenie dla tej osoby uprawnień i obowiązków analogicznych do uprawnień i obowiązków przewidzianych dla głównego księgowego, o którym mowa w § 12 ust. 4.

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz